

Ku dhaqan Xafiis D.

FAAFINTA

الرسمية

OFFICIAL

RASMIGA AH

الجريدة

BULLETIN

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 4aad

FAAFIN SANADLE

Muqdisho

2016

**Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Dawladda**

Uruurinta Sharciyada iyo Wareegtooyinta ee Jan-December 2016

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA:** Sanaddii waa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

KOBNIIN

BOGGA KOOWAAD

SHARCI

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BOGGA SEDDEXAAD

TALOOYIN, ISGAARSIIN, OGAYSIIS, IWM

SANADKA

2016

**OGGOLAANSHAHA ANSAXINTA SHARCIGA MAALGASHIGA SHISHEEYE
MADAXWAYNAHA J.F.S**

MARKUU ARKAY: Qodobka 87aad, Faqradda, 1aad, Xarfaha 'A', 'B' iyo 'C' ee Dastuurka KMG

MARKUU ARKAY: Qodobka 90aad, Xarfaha 'F' ee Dastuurka KMG

MARKUU ARKAY: Qodobka 69^{aad}, Farqadda 1aad, Xarfaha 'A' ee Dastuurka KMG

MARKUU ARKAY: Warqadda Guddoomiyaha Golaha Shacabka Lr. 3/1/9/15 ee 23/11/2015, kuna saabsan Ansaxinta Hindise Sharciyeedka Maalgashiga Shisheeye

Markuu Tixgeliyay: In laga maarmaan tahay inuu la oggolaado Sharciga Maalgashiga Shisheeye si loo kobciyo Dhaqaalaha Dalka isla markaana ay Bulshada Soomaaliyeed u helaan fursad Shaqo.

Wuxuu soo saaray Xeerkaan:

Qodobka 1aad

Laga bilaabo Maalinta uu Madaxweynaha Saxiixo waxaa la oggolaaday Sharciga Maalgashiga Shisheeye.

Qodobka 2aad

Waxaa la farayaa Wasaaradaha iyo Hay'adaha saameynta ku leh Maalgelinta Shisheeye inay si habsami leh ee waafaqsan Sharciga u dhaqangeliyaan.

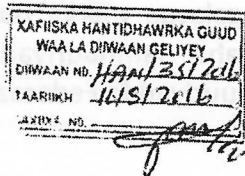
Qodobka 3aad

Waxaa la farayaa isla sidaan inay muwaadiniinta iyo shisheeyaasha uu khuseeyo Sharcigaan inay si buuxdo u ilaaliyaan isla markaasina ay dhowraan.

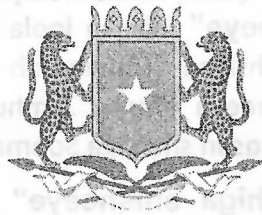
Qodobka 4aad

Waxa uu Sharcigaan dhaqangelayaa isla markii uu Madaxweynuhu saxiixo waxaana lagu soo daabici doonaa Faafinta Rasmiga ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

MUQDISHO: 21/01/2016

Madaxweynaha J.F.S
Xasan Sheekh Maxamuud

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya

SHARCIGA MAALGASHIGA SHISHEEYE

**QODOBKA- 1aad:
Qeexis**

Erayada Sharcigan ee hoos ku qoran, waxaa loola jeedaa sida soo socota:

1. **“Maalgeliye Shisheeye”** Waxaa loola jeedaa Qof kasta oo shisheeye oo leh shakhsiyad qaanuuni ah ama u jira Qof ahaan oo maalgashi ku sameeya dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed si waafaqsan sharciga Soomaaliya.
2. **“Guddiga Maalgashiga shisheeye”** Waxaa loola jeedaa “Guddi” leh awooda ugu sareysa ee go’aan ka gaarista dhammaan arrimaha la xiriira maalgelinta shisheeye.
3. **“Xafiiska Dhiirrigelinta Maalgashiga”** oo loogu yeeri doono “Xafiiska”, waxaa loola jeedaa Xafiiska Maamulka iyo Dhiirrigelinta, xilkiisuna yahay ku gacan siinta Guddiga gudashada xikooda.
4. **“Maalgelin la Ansxiyay”** Waxaa loola jeedaa, maalgelin shisheeye uu ansixiyey Guddiga Maalgashiga Shisheeye si waafaqsan sharcigan.
5. **“Faa’ido”** Waxaa loola jeedaa “dakhli saafi ah”, oo laga bixiyey canshuurihii ku waajibay si waafaqsan sharciga jira.
6. **“Maalgashi Shisheeye oo Diwaangashan”** Waxaa loola jeedaa maalgashigii asalka ahaa ee la ansixiyay laguna daray faa’iido dib loo maalgashay si waafaqsan sharcigan.

**QODOBKA- 2aad:
Qaababka Maalgelinta Shisheeye.**

1. Maalgelinta shisheeye waxaa loo sameyn karaa hababka soo socda:
 - a. Lacagta Sarrifmi karta ee uu gooyey Bankiga Dhexe ee Soomaaliya loona xawilay Soomaaliya:
 - b. “Makiindo, Qalab, qalab dayactir ah, Rakibaadda iyo wax soo saarka, oo soo dejintooda lagu oggolaaday si waafaqsan sharciga soo dejinta;

- c. Milkiyadda curinta fikradda ee ka diiwaan gashan Soomaaliya, oo aan looga maarmeyn fulinta hawlaha Maalgashiga lagu Ansixiyey;
 - d. Wadarta lacagta qalaad ee la geliyey draasadadaha iyo qoraallada farsamo, ee loo diyaariyay, xiriirna la leh Maalgashi shisheeye ee la Ansixiyay.
 - e. Faa'iidada dib loo maalgeliyay, oo markeedii hore ka timid maalgashiga shisheeye ee la ansixiyay si waafaqsa sharcigan.
2. Maalgashiga la xusay waa iney ujeedada loo sameeyey tahay dhismaha ama ballaarinta shirkad lagu dhisay kana diwaaangashan Soomaaliya.

QODOBKA- 3aad:

Guddiga Maalgashiga Shisheeye

1. Guddiga, waxaa dhisaya Wasaaradda Qorsheynta iyo Iskaashiga Caalamiga, wuxuuna kulmaya ugu yaraan bishii laba jeer.
2. Guddigan wuxuu ka koobanaan doonaa:
 - a. Xoghayaha Joogtada ah ee Wasaaradda Qorsheynta iyo Iskaashiga Caalamiga.
 - b. Xoghayaha Joogtada ah ee Wasaaradda Arrimaha Dibadda.
 - c. Agaasimaha Guud ee Wasaaradda Maaliyada
 - d. Agaasimaha Guud ee Wasaaradda Ganacsiga iyo Warshadaha.
 - e. Agaasimaha Guud ee Wasaaradda Shaqada iyo Arrimaha Bulshada;
 - f. Agaasimaha Guud ee Bankiga Dhexe
 - g. Guddoomiyaha Rugta Ganacsiga & Warshadaha
 - h. Agaasimaha Guud ee Wasaaradda ay hoos imaaneyso masuuliyadda hawsha ay maalgelinta shisheeye ku saabsan tahay, marka laga reebo Wasaaradaha kor ku xusan.
3. Agaasimaha Guud ee Wasaaradda Ganacsiga iyo Warshadaha ayaa noqonaya Guddoomiyaha Guddiga.

QODOBKA- 4aad:
Xilalka Guddiga

1. Guddiga xilalkiisu waxay noqonayaan sida soo socota:
 - a. Iney u ansaxiyaaan maalgashiga shisheeye si waafaqsan tilmaamaha siyaasadeed ee lagu jideeyey Qodobka- 7aad ee sharcigan;
 - b. Iney ansaxiyaaan diwaan gelinta maalgashiga shisheeye
 - c. Iney dib u eegaan diwaan gelinta maalgashiga shisheeye ee lagu sameeyay sharci horey u jiray, si maalgashigaasi uu uga faa'iideysto sharciga u roon, sida ku cad Qodobka- 20aad ee sharcigan;
 - d. Iney go'aamiyaan qiimaha maalgelinta shisheeye ee la sameeyey sida ku cad Qodobka- 2aad, xarfaha (b), (c) iyo (d) ee sharcigan;
 - e. Iney hubiyaan u higgansanaanta Qodobka- 16aad ee ku saabsan heshiisyada amaahda laga qaato ilaha gudaha;
 - f. Iney u fududeeyaan dal ku galka shaqaalaha shisheeye ay shaqaaleeyaan shirkadaha u diiwaangashan si waafaqsan sharcigaan; Wuxuu sharcigaan, wuxuuna ku waajbinayaa in dhammaan shirkadaha maalgashanaya Soomaaliya shaqaaleeyaan, tabababaraan Shaqaalaha Soomaalida, ayna shaqaalaynta muwaadiniinta Soomaaliyeed noqoto ugu yaraan boqolkiiba konton 50% ee dhammaan shaqaalaha shirkadda, qandaraaslayaasha iyo la-taliyaashuna waa iney deggan yihiin Soomaaliya.
 - g. Iney qabtaan hawl kasta oo kale oo ku saabsan maalgelinta shisheeye ee waafaqsan sharcigan.
2. Ansixinta Guddiga iyadoo la raacayo faqradda 1aad ee Qodobka-n, waxaa loo marayaa habraaca ku tilmaaman Qodobka- 9aad.

QODOBKA- 5 aad:
Guddiga: Kooramka iyo Codka

Todoba xubnood oo ka tirsan Guddiga, ee uu ku jiro Guddoomiyaha, ayuu ku ansaxmayaa fadhiga. Go'aamada Guddiga waxaa lagu gaarayaa cod aqlabiyad fudud.

QODOBKA- 6 aad:

Xafiiska Horumarinta Maalgashiga Shisheeye

Waajibaadka Xafiiskan waa sida soo socota:-

1. Dhaqan-gelinta go'aanada ay gaaraan Guddiga;
2. Soo jeedinta maamulka iyo habraaca habeeya lagama maarmaanka u ah dhaqangelinta sharcigan;
3. Iney warbixin iyo talo ka siiyaan maalgaliyaha shisheeye arrimaha la xiriira maalgashiga shisheeye sida, codsiga, nidaamka diwaangelinta ee lagu sheegay sharcigaan, canshuurta, heerka sarrifka lacagaha qalaad, shuruucda dhaqaalaha, nidaamka nidaamka ganacsiga shisheeye, fursadaha maalgashiga ee jira, qaabdhismeedka hay'adda maaalgashiga; ilaha maalgelinta gudaha ee deymaha iyo raadinta shurakada;
4. Iney maalgeliyayaasha ka kaalmeeyaan shuruudaha dhaqangelinta ee la xiriirta maalgelinta shisheeye; oo ay ku jiraan shuruudaha shaqada guryaha.
5. Iney Maalgashiga shisheeye ee la ansixiyey gacan ka siiyaan marxaladaha iskaashiga iyo horumarinta, una fidlyaan higid iyo talo la xiriirta Hay'adaha rasmiga ah ee ku shaqada leh maalgashiga iyo habraaca maamuleed ee loo maro;
6. Iney qaabeeyaan talooyin ku saabsan siyaasadda maalgashiga shisheeye iyo horumarinta shuruudaha maalgashiga;
7. Iney dhiirrigeliyaan soona jiitaan maalgashi cusub ee shisheeye iyagoo kaashanaaya hay'adaha kale ee ku lug leh arrimahan;
8. Iney sameeyaan wax kasta oo kale oo la xiriira maalgashi shisheeye ee uu Guddiga u xilsaaro.

QODOBKA- 7 aad:

Mudnaanta Maalgelinta iyo Qeybaheeda

1. Waa in mudnaanta la siiyaa maalgashiga shisheeye ee ku aadan hab:
 - a. U jiheeya wax soo saar cududda aadanaha iyo khayraadka dabiiciga ah ee Soomaaliya;
 - b. Soo kordhiya tiknoolajiyadda cusub oo ku habboon daruufaha dalka;

- c. Abuura dakhli cusub ama baajiya lacag adag oo ku timid dhoofin, ku beddelasho adeegyada ku saleysan keenista ama hawl adeeg;
- d. Qayb ka qaadata si xilkasnimo ah, horumar waara iyo horumarinta dhaqan-dhaqaale ee gobol ahaan isku dheelli-tiran.

2. Tan waxaa si gaar ah loola jeedaa maalgashiga shisheeye ama si dhow ula xiriirtaa:

- a. Beeraha;
- b. Xoolaha;
- c. Kalluumeysiga;
- d. Kheyraadka dabiiciga ah;
- e. Hawlaha warshadaha oo si wax ku ool ah u isticmaala kheyraadka kor ku xusan;
- f. Dalxiiiska, wxaana shardi u ah in maalgashigaa uu la jaanqaadi karo xaaladaha dhaqan, dhaqaale iyo kaabayaasha jira
- g. Maalgashi wax soo-saar kasta oo kale. Hawlaha Tiknoolajiyada, wax soo saarka iyo adeegga aan looga maarmeyn iney xoojiyaan dardarna geliyaan, ilaa heer la taaban karo, horumarinta qaybaha kor lagu soo sheegay.
- h. In laga talo bixiyo hantida dhul ee iibka loo rabo taas oo si wada jir ah laysaga kaashanayo u adeegsiga nidaamka (PPP) wadaaga gaarka loo leeyahay iyo midda guud.

3. Arrimaha uu xeerinayo Qodobka-ni kama horimaanyaan Qodobka- 21aad.

QODOBKA- 8aad:

Habraaca Codsiga

- 1. Codsiga Maalgeliyaha Shisheeye wuxuu ka billaabnayaa buuxinta "Arjiga Codsiga Ansixinta iyo Diiwaangelinta", waxaana laga heli karaa Xafiiska ku yaalla Wasaaradda Qorshaynta iyo Iskaashiga Caalamiga ah ee loogu diraayo boostada hab diwaangashan, ama adeeg leh helitaanka gaarsiinta ee "Guddiga Maalgashiga arrimaha dibadda L/H Wasaaradda Qorshaynta iyo Iskaashiga Caalamiga ah, Muqdisho, Soomaaliya".
- 2. Waxaa kale oo u bannaan Maalgeliyaha Shisheeye inuu codsi si toos ah u geysto Xafiiska, oo siinaya caddeyn gaarsiin. Codsiyada waxaa

kale oo email loogu diri karaa Wasaaradda Qorshaynta iyo Iskaashiga Caalamiga ah, iyadoo la weydiisanayo helitaanka gaarsiinta.

3. Xafiisku wuxuu darsayaa codsiga si uu u hubiyo una caddeeyo iney dhameystiran yihiin shuruudaha laguna qancay.

QODOBKA- 9aad:

Shuruudaha iyo habaaca oggolaanshaha

1. Muddo lixdan casho gudahood, laga bilaabo maalinta la qabtay arjiga maalgashiga oo dhammeystiran, Guddiga go'aankiisa waa in uu ku ogeysiiyaa codsadaha warqad diiwaangasahan. Haddii uu codsaduhu doorto, waxaa xafiiska toos uga qaadi kara qof wakiil ka ah oo caddeyn laga reebo inuu qaaday go'aanka.
2. Haddii loo baahdo wax ka beddel arjiga codsiga ah, Guddiga waa inuu isbeddelkaas ku ogeysiyaa codsadaha warqad Diiwaangashan ama waxaa toos xafiiska uga qaadi Kara qof ka wakiil ah.
3. Guddigu wuxuu ogeysilneyaa iyadoo u marinaaya xafiiska, oggolaanshaha maalgeliyaha shisheeye, wuxuuna soo saaraayaa "Shahaado Maalgelin Shisheeye ee Mashruuca la oggolaaday". Oggolaanshahaas wuxuu maalgeliyaha shisheeye xaq u siinaayaa diiwaangelinta maalgelinta si waafaqsan sharcigaan.
4. "Shahaaddada Maalgashiga Mashruuca la oggolaaday" waxey jireysaa muddo 24 bilood ah laga bilaabo maalinta la bixiyay. Muddadas gudaheeda, codsaduhu waa in uu dalka ku soo wareejiyaa hantida ku tilmaaman Qodobka- **2aad**, faqradihiisa **1aad**, **2aad**, **3aad** iyo **4aad**. Haddii muddadaas la dhaafdo, Guddigu wuxuu siin karaa, haddii uu weydiisto codsaduhu, muddo dheeraad ah, ama keensan codsi cusub.
5. Si loogu kordhiyo Maalgelin dheeraad ah sida ku xusan Qodobka- 2(1) xarfaha (a) (b) (c) iyo (d) mashruuc horey loogu sameeyey maalgelin diiwaan-gashan waxaa loo baahan yahay codsi iyo oggolaansho, sida ku cad Qodobka- **8aad**, faqradaha (1), (2), (3) iyo (4) ee Qodobka-n.

QODOBKA- 10aad:
Shuruudaha iyo habraaca diiwaangelinta

1. Guddigu waa inuu ku dhaqaaqaa diiwaangelinta maalgelinta la ansixiyay isla marka uu maalgeliyaha shisheeye soo geliyo Soomaaliya hantida ku xusan Qodobka- 2 (1), xarfaha (a), (b), (3) iyo (4) si waafaqsan qodobbada iyoshuruudaha ku qoran "Shahaaddada Maalgelinta Shisheeye" ee mashruuca la oggolaaday. Waxaana ka dhalanaya rad ah in guddigu siiyo maalgeliyaha shisheeye "Shahaaddada Maalgelinta Shisheeye ee Diiwaangashan".
2. Haddii dalka loo soo wareejiyo hantida ku xusan Qodobka- 2,1 farqooyinkiisa b,c iyo d .Guddigu waa in uu ku dhaqaaqaa diiwaangelinta isla marka uu xaqiijiyo in qiimaha uu maalgeliyaha shisheeye ku sheegay hantida uu dalka ku soo wareejiyey in yahay qiimaha dhabta ah ee suuqa. Guddigu wuxuu maalgeliyaha shisheeye weydiisan karaa caddeymo qoraal ah oo muujineya qiimaha hantida uu dalka ku soo wareejiyey. Haddii hantida lagu soo wareejiyo sida ku xusan Qodobka- 2, 1b, qiimahaas waa in lagu saleeyaa si waafaqsan sharciga keenista badeecada.
3. Maalgelinta shisheeye waxa lagu diiwaangellneyaa lacaag la sarrifi karo ee uu soo cadeeyay Bankiga Dhexe ee Soomaaliya.

QODOBKA- 11aad:
Dib u maalgelinta faa'idada

1. Faa'idada asal ahaan ka timid maalgelin shisheeye ee diwaangashan dib ayaaa loogu maal gelin karaa isla mashruucii maaginta hore loogu sameeyey ama mashruuc kale, si waafaqsan sharciga.
2. Marka faa'idada noocaas oo kale dib loogu maal geliyo, waa in lagu soo wargeliyaa Guddiga si toos ah ama fariin qoraal oo diiwaangashan. Laguna Caddeyn karo warqadda gaarsiinta.

3. Guddiga waxuu ku dhaqaaqayaa inuu diwaan geliyo faa'idada maalgelin dib loo sameeyay iyadoo la isticmaalayo lacag la sarrifi karo taasoo ku cad shahaadada maalgelinta shisheeye lagu diiwaan geliyay. Qiimaha waxaa lagu saleynaayaa si waafaqsan sharciga iyo xeerarka lagu maamulo lacagaha qalaad.
4. Markaas kadib Guddiga wuxuu soo saaraayaa "Shahaadada Dib-u- maalgelinta".
5. Xuquuqda raaceysa wareejinta faa'idada iyo dib u celinta maalgelinta iyo sidoo kale faa'iidada uu sharcigan tilmaamayo, waxaa lagu saleynayaa maalgelintii asalka ah oo lagu daray faa'idada dib loo maalgeliyey
6. Haddii faa'ido dib loogu maalgeliyo mashruuc, aan ahayn mashruuc ku diiwaangashan maalgashiga shisheeye, waxaa lagu dhaqayaa Qodobada 8aad iyo 9aad ee sharcigan.

QODOBKA- 12aad:
Wareejinta Macaashka

1. Faa'iidada asal ahaan ka timada Maalgashi Shisheeye oo si sharci ah u Diiwaangashan, si xor ah ayaa dibadda loogu wareejin karaa, ahna lacag sarifmi karta.
2. Haddii faa'iidadaasi qayb ka mid ah loo wareejiyo dibadda sannad gudihiis, Maalgeliyaha Shisheeye wuxuu haraaga wareejiisan karaa sanooyinka xiga.

QODOBKA- 13aad:
Dib-u-la-noqoshada Maalgashiga Shisheeye

1. Maalgashiga Shisheeye Sharci ahaan u Diiwaangashan, waxaa dibadda looga saari karaa shan sano kaddib marka laga bilaabo maalinta la Diiwaangalshey Maalgashiga asalka ah ee ku cayiman "Shahaadada Maalgelinta Shisheeye ee Diiwaangashan".

2. Guddiga wuxuu karaa inuu yareeyo muddadaa la sheegay, iyada oo la tixgellineyo arrimaha mudnaanta ee soo hoos galaaya tilmaamaha siyaasadda sida ku cad Qodobka- 7aad ee sharcigan.
3. Dibad u wareejinta maalgelinta waxaa lagu sameyn karaa lacagtii qalaad ee asalka ahayd ee ku cad "Shahaadada Maalgelinta Shisheeye ee Diiwaangashan".
Maaliyadda loo wareejineyo dibadda waa in ay tahay mid ka dhalatey iibinta wareejinta hantida iyo saamiyaasha shirkadda kana mid ah maalgelinta shisheeye ee leh shakhsiyad qaanuuneed ama shakhsi ahaanba u jira. Maalgeliyaha Shisheeye wuxuu awood u leeyahay in uu dibadda u wareejisto hantida maguurtada ah ee maalgelinta mashruuca, haddii uu doorto.
4. Haddii lacagta ka soo baxdey iibinta hantida maguurtada ah ay ka badato maalgelintii asalka ahayd ee lagu darey faa'iidada dib loo geliyey ee diiwaangashan, Maalgeliyaha Shisheeye wuxuu xor u yahay dibad u wareejinta farqiga, asagoo raacaya shuruucda canshuuraha ee jira iyo qawaaniinta sarrifka ee lacagaha qalaad.

QODOBKA- 14aad:

Wareejinta Milkiyadda Maalgashiga Shisheeye iyo Shuruucda Ogeysiinta

1. Wareejinta milkiyadda maalgelinta shisheeye waxay ku imaanaysaa iibinta hantida ama u wareejinta saamiyaasha mashruuca la maalgeliyey qof ama hey'ad shakhsiyad qanuuneed leh.
2. Xaaladda u wareejinta maalgelin shisheeya qof ama shakhsiyad qanuuneed oo Soomaali degaan ah, wareejiyaha wuxuu luminayaa inuu ka faa'ideysto wixii xuquuq ahaa ee uu ku heli lahaa maalgeliye shisheeye ahaan.
3. Wareejin kasta waxaa waajib ku ah wareejiyaha iyo la wareegaha iney ka hor Guddiga ku wareejiyaan. Wargelintaa

waxay raacsiinayaan qoraallada iyo dokumenti taageeraya kala wareejinta.

4. Ku wareejinta maalgelinta shisheeye maalgeliye kale oo shisheeye uma baahna oggolaansho cusub sida ku cad Qodobka-9aad ee sharcigan, waa iney wargeliyaan Guddiga oo kaliya sida ku xusan faqradda 3aad ee isla Qodobka-an.

QODOBKA- 15aad: Dhiirrigelinta Maalgelinta

Maalgelinta shisheeye waxay mudnaan u yeelanaysaa dhiirrigelin iyo tas-hiilaad, dhiirrigelinta waxaa mid ah fursad lagu heli karo heshiis kiro muddo dheer ilaa 99 sano oo lagu beddelanayo maalgelin wax ku ool ah si waafaqsan sharciga jira oo xeeriya mudaantaa iyo tas-hiilaadkaas.

QODOBKA- 16aad:

Xadka amaah ka qaadashada ilaha dakhliga gudaha

1. Shirkad kasta oo ujeeddadeedu tahay maalgelin shisheeye si sharci ah u diiwaangashan, waxay amaah ka qaadan karaan hay'adaha ilaha dakhliga ee gudaha ilaa xadka uu gooyey Bankiga Dhexe ee Soomaaliyeed, oo kala tashanaya guddiga;
2. Dakhliga ka soo baxa amaahdii laga qaatay ilaha gudaha, waxaa loo isticmaali karaa oo keliya fulinta hawsha ku tilmaaman "Shahaaddada Maalgelinta Shisheeye ee Diiwaangashan". Guddigu wuxuu awood u leeyahay inuu hubiyo in sidaa loo fuliyey.

QODOBKA- 17aad:

U fududeyn Shaqaalaha Shisheeye

1. Guddigu waa inuu hubiyaa in Hay'adaha Socdaalku u fududeeyaan helitaanka rukhsadaha dal ku gal iyo degganaanshaha shaqaalaha shisheeye ee u shaqeeya shirkad ku diiwaangashan sharcigan iyo Qoysaskooda.
2. Guddigu waxay kale oo hubinayaan in shaqaalaha iyo qoysaskooda loo oggolaado, marka ay u baahdaan sabab shaqo darded, iney tagi karaan goob kasta oo ka mid ah Soomaaliya.

3. Shirkad kasta oo ku diiwaangashan sharcigan, mar kasta oo la heli karo, waxay shaqaaleysaneysaa muwaadiniinta Soomaaliyeed oo aqoon leh. Maalgelinta shisheeye waa iney qeyb weyn ka qaadata u gudbinta teknolojiyada iyo kor u qaadista iyo kobcinta aqoonta maamuleed iyo tan xirfadeed ee ka jirta Soomaaliya.

Maalgeliyaha shisheeye waa inuu shaqaaleyo ugu yaraan boqolkiiba konton (50%) muwaadiniinta deggan Soomaaliya.

QODOBKA- 18aad:

Damaanadda Maalgelinta Shisheeye

1. Dhammaan Mashaariicda loo sameeyey maalgelin shisheeye waxay loola dhaqmayaa si la mid ah mashaariicda waddaniga ah.
2. Hantida maalgelinta shisheeye ee lagu diiwaangeliyey Sharcigan lalama wareegi karo marka laga reebo xaalad dan guud oo aan si kale loo xallin Karin.
3. Haddii ay dhacdo in lala wareego, waa in si dhakhso ah loo bixiyaa magdhow u dhigma. Magdhowgaas waa inuu u dhigma qiimaha suuqa oo caadil ah si xor ahna loo xawili karo.

QODOBKA- 19aad:

Xallinta khilaafaadka

1. Khilaafaadka ku saabsan meelmarinta Sharcigan waa in lagu xaliyaa:
 - a. Hab lagula heshiiyey Maalgeliyaha shisheeye, ama haddii usan jirin heshiis lagu xaliyo;
 - b. Habraaca uu qorayo Heshiisyada u dhexeeya Jamhuuriyadda federaalka Soomaaliyeed iyo Dalka uu Maalgeliyuhu u dhashay, haddii la waayo sida ku xusan xarfaha (a) iyo (b),
 - c. Khilaafka waxaa loo gudbinayaa dhexdhexaadinta xarunta caalamiga ee xallinta khilaafadka la xiriira maalgashiga (XCXKHM), laguna dhiso si waafaqsan habraaca Axdiga Xallinta Khilaafaadka Maalgelineed ee ka dhexeeya Dawladdaha iyo Muwaadiniin Dalal kale u dhashay ee lagu saxiixay Washington

19kii Maajo, 1965 (axdiga ICSID). Soomaliya waxay ogooshahay in loo gudbiyo khilaafka ICSID, sida ku cad Qodobada axdiga ICSID ah

d. Haddii uusan jirin Heshiis ama Axdiga ku xusan farqada koowaad ee Qodobka-n, khilaafka waxaa lagu xallinayaa habraaca dhexdhexaadinta soo socda. Waxaa la dhisayaa Guddi dhexdhexaad ah oo ka kooban min hal xubin oo ka kala wakiil ah dhinacyada iyo xubin saddexaad oo Guddoomiye u noqota oo ay wadar ahaan u magacaabaaan labada xubnood ee khilaafka ka dhaxeeya. Haddii ay labada xubnood mudo 30 cisho gudahood ku gaari waayaan heshiin ay ku doortaan guddoomiye, laga bilaabo maalinta la magacaabay xubinka labaad, Shir – guddoomiye, waxaa noqonaaya Guddoomiyaha Maxkamadda Sare ee Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya. Guddigu dhexdhexaadintu wuxuu degsanayaa nidaamka uu ku shaqaynayo iyadoo uusan xaddideyn nidaamka uu qorayo Xeerarka Habka Madaniga iyo Ganacsiga marka laga reebo qodobbada la xiriira damaanadaha asaasiga iyo xeerka curfiga caalamiga iyo mabaadii'da dacwo dhageysiga. Guddigu wuxuu xaqiijineyaa in khilaafaadka deg deg loo xalliyo. Go'aanada Guddiga waxaa lagu gaarayaa cod hal dheeri ah, wuxuuna noqonayaa mid kama-dambeys ah kuna waajibinaya dhinacyada iney u hoggaansamaan waxaana loo fulinayaa sida xukun kasta oo kama dambeys ah. Guddiga dhexdhexaadinta ayaa go'aan ka gaaraya cidda bixineysa kharashka dhexdhexaadinta.

QODOBKA- 20aad:

Faa'iidooyinka Maalgelinta Shisheeye ee jirta

1. Maagalinta shisheeye ee hadda ka jirta Soomaaliya ee lagu diiwaangeliyay Shuruucdii hore ee ku saabsan Maagalinta Shisheeye waxey lahaanaayaan wax alla wixii xuquuq iyo waajibaad lagu siiyay Shuruucda la xusay.
2. Maagalinta Shisheeye ee noocaan ah waxey xaq u leeyihiin iney ka faa'iideystaan, inuu Maageliyaha Shisheeye dooran karo, nidaamka Sharciga cusub, haddii shuruudihii diiwaangelinta iyo nidaamka Sharciyadii hore la dhowray, Maageliyuhuna keeno caddeymo qoraal ah oo sidaas muujineya laguna kalsoonaan

karo. Haddii ay sidaas u dhacdo, Maageliyaha Shisheeye wuxuu Guddiga weydiisan karaa diiwaangelin waafaqsan Sharciga cusub muddo bool iyo siddeetan (180) maalmood gudahood oo ka billaabaneysa taariikhda Sharciga cusub la soo saaray.

QODOBKA- 21aad:

Maagelinta Shisheeye ee aan Sharcigan Hoos imaaneyn

Nidaamka Sharcigan laguma dhaqayo Maagelinta shisheeye ee la xiriirta barista macdanta iyo hawlaha soo saaridda macdanta oo ay ku jiraan kuwa la xiriira warshadaha batroolka iyo quwadda nukliyeerka. Maagelintaas waxaa lagu dhaqayaa Sharciga baarista iyo soo saarida macdanta iyo Xeernidaamiyaha Macdanta iyo Heshiisyada ay isla galeen Dawladda Soomaaliyeed iyo ciddii dan ka leh.

QODOBKA- 22aad:

**Wajjibaadka Wargelinta la Xiriirta Mucaamalaadka
Maagelinta shisheeye**

Bangiyada, Nootaayaada Guud, Hay'adaha Dawladda ee ku lug leh Maagelinta shisheeye waa in ay Guddiga ku wargaliyaan wixii dhaqdhaqaaq macaamileed ee ay la yeeshaan, 30 maalmood guddahood, laga billaabo maalinta dhaqdhaqaaqa macaamilaadka la sameeyay. Arrintan waxa ay la xiriirtaa Arrimaha ay ka mid yihiin Dhismaha Shirkadaha iyo mashaariicda, amaah ka qaadashada Hay'adaha dakhliga dhaqaalaha ee Gudaha ama Dibedda, xawilaadda faa'iidada iyo dibad u wareejinta maagelinta.

QODOBKA- 23aad:

U hoggaansanaan la'aanta Sharciga Soomaaliyeed

U hoggaansanaan la'aanta Sharciga Soomaaliyeed ee Maageliyaha shisheeye, waxay dhaxalsiineysaa inuu waayo wixii faa'iido ama xuquuq uu ku heli lahaa Sharcigan.

QODOBKA- 24aad:

Ka faa'iideysiga shuruuc cusub ee dan u ah

Nidaamka Sharcigaan marnaba kama reebaayo in Maageliyaha Shisheeye ka faa'iideysto qodobbada dan u ah ee shuruucda la soo saari doono.

QODOBKA- 25aad:

Xeer-nidaamiye

Madaxweynaha Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya marka uu arko tallo soo jeedinta Guddiga Maagelinta Shisheeye, dhegeystana Wasiirka Qorshaynta Qaranka iyo Golaha Wasiirada, wuxuu soo saarayaa Xeer-hoosaad si habsami ah loogu meelmariyo Sharcigan.

QODOBKA- 26aad:

Baabi'in

Sharci kasta oo aan la socon karin Sharcigaan waa la baabi'iyay.

QODOBKA- 27aad:

Dhaqangal

Sharcigan wuxuu dhaqan galayaa markii lagu soo saaro Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya.

